

Геращенко І.О., *к.е.н., доцент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин
Національного технічного університету
Харківський політехнічний інститут*

Ільченко Ю.О., *студент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин
Національного технічного університету
Харківський політехнічний інститут*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УКРАЇНІ

Одним із перспективних шляхів економічного зростання підприємств є їх інноваційний розвиток. Практика показує, що інноваційні перебудови на сучасному етапі розвитку суб'єктів господарювання можуть не лише забезпечити високі показники економічного розвитку, але й підвищити конкурентоспроможність сучасних підприємств, їх експортний потенціал, а також допоможуть вирішити економічні, екологічні, соціальні проблеми.

Інноваційна діяльність є однією з основних складових процесу забезпечення успішного функціонування підприємств. Тому сучасні економічні умови вимагають інтенсивної інноваційної діяльності, ефективної організації досліджень та розробок, нововведень, зниження інноваційних ризиків, стратегічного управління в інноваційній діяльності кожного підприємства.

Дослідженням щодо проблем та економічних умов інноваційного розвитку вітчизняних підприємств присвятили свої праці українські вчені, серед яких М.П. Денисенко [1], Ж.А. Говоруха [2], Р. С. Квасницька, Н. С. Ардашкіна [3].

Інноваційний потенціал підприємства — це міра його готовності виконати завдання, що забезпечують досягнення поставленої інноваційної мети, тобто міра готовності до реалізації проекту чи програми інноваційних стратегічних змін [4]. Саме завдяки інноваційному потенціалові організація може оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища, вносячи необхідні зміни до свого внутрішнього середовища.

В Україні питання інноваційної діяльності у напрямі підвищення ефективності та якості аспектів виробничо-господарської діяльності може забезпечуватися не лише постійним вдосконаленням виробничого процесу, а й на основі переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку.

Підприємства, що прагнуть реалізовувати інноваційну діяльність потребують значних капіталовкладень, а особливо інвестиційного забезпечення. Але на сьогодні інвестиційний клімат в Україні оцінюється як високо ризиковий. Причиною такого стану є не лише відсутність коштів для вкладень, але й підвищений ризик будь-яких форм інвестування [3].

Заходи, що допоможуть реалізувати інноваційну діяльність, без великих коштів включають в себе: залучення у розробки студентів, надавати бази практики, створювати наукові гуртки, стимулювати вчених та робітників працювати на добровільних початках, але с майбутньою перспективою.

Невід'ємними складовими інноваційного потенціалу на підприємствах є:

- Кадровий потенціал
- Матеріально-технічна складова
- Виробничо-технологічна складова
- Інформаційні потоки
- Фінансова складова
- Маркетинговий потенціал

Розглянемо більш детально кожен складову.

Безсумнівно, інноваційний потенціал неможливий без кадрового потенціалу. Він є найціннішим ресурсом, що визначає конкурентоспроможність організації, її успіх на ринку.

Забезпечення виробництва конкурентоспроможного інноваційного товару значною мірою зумовлюється матеріально-технічною складовою інноваційного потенціалу підприємства.

Матеріально-технічна складова охоплює усі матеріально-технічні ресурси, необхідні для здійснення ефективної інноваційної діяльності.

Матеріальні ресурси є найважливішим після кадрових фактором ефективності господарювання економічних суб'єктів, що зумовлює дуже важливу їхню роль у формуванні інноваційного потенціалу підприємства.

Виробничо-технологічна складова інноваційного потенціалу – це можливість використання в інноваційному процесі машини та обладнання технологічних процесів.

Інформаційні потоки, що є основою для прийняття управлінських рішень інноваційного характеру, формують інформаційну складову інноваційного потенціалу.

Налагодження взаємозв'язку між усіма структурними підрозділами організації, формування єдиної інформаційної мережі відбувається за допомогою інформаційних та комунікаційних технологій, за допомогою яких здійснюється оброблення інформації та управління інформаційними потоками. Саме інформація є основою інформаційного потенціалу підприємства.

Формування та розвиток інноваційного потенціалу підприємства неможливі без акумулювання та можливості залучення фінансових ресурсів для здійснення інноваційної діяльності.

Фінансова стійкість підприємства є якісною характеристикою його фінансового стану і характеризується як здатність підприємства ефективно функціонувати та розвиватися [5].

Основою маркетингової складової інноваційного потенціалу, на нашу думку, є сукупна спроможність маркетингової системи забезпечувати конкурентоспроможність підприємства під час впровадження на ринок інновацій.

Маркетинговий потенціал – це ступінь готовності, спроможності підприємства, його маркетингової служби своєчасно та якісно виконувати маркетингові функції, вирішувати окреслені завдання, а також ступінь відповідності цього стану маркетингової служби тому стану, який необхідний для виконання поставлених завдань.

Отже, враховуючи з вищенаведеного, можна зробити наступні висновки:

- інноваційний потенціал підприємства — це міра його готовності виконати завдання, що забезпечують досягнення поставленої інноваційної мети, тобто міра готовності до реалізації проекту чи програми інноваційних стратегічних змін.

- заходи, що можуть допомогти реалізувати інноваційну діяльність включають в себе: залучення у розробки студентів, надавати бази практики, створювати наукові гуртки, стимулювати вчених та робітників працювати на добровільних початках, але с майбутньою перспективою.

- важливими складовими інноваційного потенціалу на підприємствах є: кадровий потенціал, матеріально-технічна складова, виробничо-технологічна складова, інформаційні потоки, фінансова складова, маркетинговий потенціал.

Одним із основних факторів забезпечення стабільного економічного розвитку нашої країни є інноваційна діяльність підприємств. Тому важливим є вчасне виявлення проблем та розроблення дієвих інструментів їх інноваційного розвитку.

Література:

1. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: монографія / М.П.Денисенко [та ін.]; За ред.: М.П.Денисенка, Л.І.Михайлової. – Суми: Університетська книга, 2008. – 1049 с
2. Говоруха Ж.А. Питання розвитку інноваційної діяльності підприємств України / Ж.А. Говоруха // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №8(74). – С.107-115
3. Квасницька Р. С. Особливості інноваційної діяльності підприємств у сучасних умовах / Р. С. Квасницька, Н. С. Ардашкіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6, Т. 3. – С. 247-251
4. Квасницька Р. С. Особливості інноваційної діяльності підприємств у сучасних умовах / Р. С. Квасницька, Н. С. Ардашкіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6, Т. 3. – С. 247-251
5. Геращенко І.О. Войтенко А.Ю. Інноваційні методи управління фінансовою стійкістю підприємства. – Харків Укртранс., 2012 – с.138